

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie za wyłączeniem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 3,50, miesięcznie 1,25 z odnoszeniem do domu kwartalnie 4,25, miesięcznie 1,50. Poczta w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4,50 miesięcznie 1,50. Poczta w okupacji Austriackiej kwartalnie kor. 7,50 miesięcznie 2,50.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1,50, po tekście III str. 60 fen. Nadesłane w tekście Mk. 1,75. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 35 fen. drobne ogłoszenia za wyraz 8 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dęblńska Nr. 7.

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej rano.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie i agentury w kraju i zagranicą.

Adolfina z Sobieszczańskich Heftmanowa

Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu dnia 5 Maja r. b., przeżywszy lat 83.

Wyprowadzenie żałok z mieszkania przy ulicy Kollataja Nr. 9 na cmentarz miejscowy odbędzie się w dniu 7 b. m., t. j. w poniedziałek, o g. 5 po poł. o czym zawiadamia pozostała

RODZINA.

Ratujcie dzieci!

Przygotowując organizację drugiej wielkiej kwesty ogólnokrajowej pod hasłem „Ratujcie dzieci!” Rada główna opiekuńcza zwraca się do całego społeczeństwa polskiego z odezwą następującą:

„Rok już mija, kiedy przyezliśmy do was z wyciągniętą ręką, wołając z głębi zbolelej duszy:

Ratujcie dzieci!

Rozpostarliśmy przed waszymi oczyma wstrząsający obraz grozy, którą wojna obecna zawiesiła nad tym, co mamy najdroższego na świecie, nad ukochaną dźwiatwą naszą — w zaraniu życia skazaną na nędzę — jeżeli wszyscy nie podążymy z szybkością skuteczną pomocą. I wzruszyły się serca wasze; bojnie popłynął grosz nie tylko od możnych, lecz i od mniej dostatnich, a nawet od ubogich — z dworów i chat, z pałaców i z izb, z miast i wiosek, zewsząd i od wszystkich. Każdy spieszył i dawał ile mógł, a czuć było, że czyni to ochotnie, bo na wezwanie

Dzieci Ratujcie!

nikomu obojętnym pozostać nie wolno.

Zebrało się przeto grosza sporo, niemal cztery miliony złotych polskich pochodzące od z górą miliona ofiarników.

„Niech będą błogosławione wasze miłosierne serca” — wołały drobne usteczka dzieci, które dzięki wam otrzymały pożywną strawę, mleko, pomoc lekarską, tulili się w łóbkach i ochronkach, odziane były na zimę. I setki tysięcy było i jest takich, co was dotychczas błogosławiały, bo dzieło ratownicze było wielkie i rozległe.

Lecz, niestety zło nie minęło: im dłużej sroży się wojna, im szersze kręgi zatacza jej dzieło zniszczenia, tem dola dziecięca stała się opłakawsza, tem groźniejsze, tem potrzebniejsza ratunku potężniejsza i bardziej nagła. Więc znowu przychodzimy do was z wyciągnię-

tą ręką, więc znowu wołamy potężnym głosem:

Dzieci ratujcie!

Wy! coście niezliczonym rzeszom dla narodu polskiego tyle zdrowia i siły rzeźkich zachowali, wy, coście z młodziutkich oczu tyle łez otarli — zaklinamy was na Chrystusa Pana, który działki przed innymi umiłował i do siebie gwałt:

Dzieci ratujcie!

Oplakane dzieje tych ciężkich lat, jakie obecnie przeżywamy, zapiszą złotymi głoskami na wszystkie czasy ten wielki czyn ofiarny, na który złożył się cały naród polski, gdy rozległo się rozpaczliwe wołanie:

Dzieci ratujcie!

My je uratujemy! Tak nam dopomóż Boże! — niech odpowiedzą wszystkie serca polskie.

Z T. Rady Stanu.

(Komunikat).

W dniu 25 kwietnia odbyło się posiedzenie Rady departamentu sprawiedliwości. Na posiedzeniu byli obecni oprócz członków rady delegaci rządów okupacyjnych: niemieckiego — radca Dziembowski i austriacko-węgierskiego — radca Müller.

Zebranie wypełniły głównie debaty, dotyczące sprawy zapowiedzianego objęcia wymiaru sprawiedliwości w Polsce przez Radę stanu i wyznaczenie przypuszczalnego terminu, w którym objęcie to mogłoby nastąpić.

Zapytywani w tej sprawie przedstawiciele rządów okupacyjnych oświadczyli, iż szczerym zamiarem ich rządów jest najszybsze przekazanie faktycznego wymiaru sprawiedliwości pod zarząd Rady stanu. Przekazanie to zawiera w sobie z punktu widzenia prawnego państwowego objęcie przez Radę stanu również w pewnym zakresie praw zwierzchnictwa, nieodłącznych od wymiaru sprawiedliwości, stanowiącej w zasadzie atrybut władzy zwierzchniczej. Wobec tego może ono nastąpić tylko w drodze odpowiednich dekretów monarszych. Wydanie takich dekretów wymaga uprzedniego przygotowania warunków, umożliwiających wykonanie przez Radę stanu wymiaru sprawiedliwości w całym zakresie, nie-

nierwłocznie po akcie przekazania sądownictwa.

Rządy okupacyjne uważają, że jest sprawa społeczeństwa polskiego budowanie gmachu swojej państwowości i nie zamierzają czynić w tym kierunku utrudnień, jednakże nie może uzyskać dekretów monarszych wcześniej, niż ich wykonalność będzie faktycznie przygotowana.

Przygotowanie to powinno się wyrazić w powołaniu przez departament sprawiedliwości odpowiedniej liczby urzędników, którzyby w dniu oznaczonym mogli objąć wszystkie stanowiska w sądownictwie. Biorąc pod uwagę wykazaną przez departament najwyższą intensywność pracy wobec konieczności obsadzenia bardzo znacznej liczby urzędów sądowych w Polsce, przypuszczać można, że sprawa może być rozwiązana w ciągu około dwu miesięcy.

Zasady urządzania wymiaru sprawiedliwości, ustalone przez Tymczasową Radę Stanu w odpowiednim projekcie przepisów, zostały przez rządy okupacyjne uznane i przyjęte za podstawę do przekazania sądownictwa; pewne zmiany projektowane nie dotyczą istoty tych przepisów, a tylko niektórych szczegółów drugorzędnych. Będą one, niezależnie od wymienionych wyżej prac przygotowawczych, przedstawione departamentowi sprawiedliwości i omówione na wspólnych konferencjach.

Przedstawiciele obu rządów okupacyjnych mają niepionną nadzieję, że sprawa ta nie napotka na przeszkody i przekazanie wymiaru sprawiedliwości wkrótce stanie się faktem dokonany.

Po wysłuchaniu tych wyjaśnień rada departamentu przeszła do omawiania projektu ustawy o placach urzędników wymiaru sprawiedliwości. Przyjęcie tego projektu jest sprawą wysoce pilną, ponieważ na jego podstawie będą powoływani na służbę w sądownictwie urzędnicy polscy.

Ustalono ogólne zasady, które będą wzięte pod uwagę przez departament przy sporządzaniu listy plac urzędniczych.

Omawiano wreszcie projekt przepisów o moratorium dla żołnierzy wojska polskiego — projekt przyjęto i będzie on złożony do zatwierdzenia Tymczasowej Radzie Stanu.

Przegląd polityczny.

Położenie w Petersburgu. — Pośrednictwo Austro-Węgier. — Rozstrzygające walki na Zachodzie. — Traktat niemiecko-szwajcarski. — Na austriacko-włoskim placu boju — Z frontu macedońskiego i rumuńskiego. — Walki w Azji.

Rosyjski minister spraw zagranicznych, Milukow, wysłał w początkach b. m. do państw sprzymierzonych notę, w której oświadcza, że wieści o rzekomych zamiarach Rosji zawarcia pokoju odrębnego z Niemcami są bezsensownymi plotkami. Nota kończy się zapowiedzią dalszej walki aż do zwycięskiego końca.

Nie ulega wątpliwości, że ów dokument dyplomatyczny wydany został z polecenia Londynu i Paryża, gdzie

zwrastające coraz bardziej prądy pokojowe sprawiły zaniepokojenie.

Nota Milukowa wywołała wrogie manifestacje pacylistów w Petersburgu. Na jakie tory wejdzie cała sprawa — niewiadomo. Jak donoszą ostatnie depesze, wrzenie pomiędzy żołnierzami petersburskimi, którzy uchylają się od wykonania rozkazu, polecającego im udać się na front, ciągle wzrasta.

Ogromne wrażenie wywołał umieszczony w jednym z pism szwajcarskich artykuł, polityczny, inspirowany najwidoczniej przez austriackie poselstwo w Bernie i rozesłany następnie przez c. k. Biuro korespondencyjne do prasy. Artykuł ten wyznacza Austro-Węgrom rolę pośrednika pokojowego i mówi o możliwości nawiązania samodzielnego rokowań pokojowych z koalicją. Nie znaczy to jednak, aby stosunki Austrii z jej sprzymierzeńcami uległy jakiejś zmianie. Przeciwnie, wszelkie próby rokowań odbywają się z wiedzą Niemiec.

Z powodu owego artykułu urzędowy wiedeński „Fremdenblatt” pisze: „Mimo zajętego przez nas stanowiska pokojowego, oświadczamy, że jesteśmy dość silni, aby w razie odmowy albo zbyt wyśrubowanych pretensji, przeprowadzić walkę z owocnym skutkiem. To poczucie zwycięskiej siły, nie przeszkadza jednak próbom pokojowym”.

Wiadomość dzienników angielskich, jakoby koalicja nie miała nic przeciwko temu, aby Rosja zawarła pokój oddzielny z Austro-Węgrami, wywołała we Włoszech żywe zaniepokojenie. Włosi się obawiają, że takie porozumienie wyjdzie na niekorzyść ich ojczyzny, która może uleść przed nawałą austro-niemiecką.

Rozpoczęta przed miesiącem wielka ofensywa angielsko-francuska na Zachodzie rozwija się w dalszym ciągu. Z komunikatów niemieckich i angielskich wynika, że zacięte walki po obydwóch stronach wywołały ciężkie ofiary, które jednak dotknęły w większym stopniu, jak to zawsze bywa, atakujących.

Pozytywne rozstrzygnięcie jeszcze nie nastąpiło. Ofensywa angielsko-francuska nie powiodła się o tyle, że do dnia dzisiejszego nie nastąpiło przerwanie frontu niemieckiego. Ale zdolność do atakowania, jako taka, jeszcze się nie zużyła. Jak donosi ostatni komunikat niemiecki, Anglicy i Francuzi podejmują coraz to nowe atakujące ataki, w wielu miejscach frontu.

W chwili obecnej bój toczy się pod Arras, pod Lens i Frenoy, na północ od St. Quentin, na froncie rzeki Aisny, na wschodzie od La Neuville, na północ od Prosnas, na południowo-wschód od Nauroy.

Według urzędowych doniesień z Berlina, rokowania pomiędzy niemieckimi a szwajcarskimi delegatami zostały zakończone.

Zawarty traktat, który będzie wymagał zatwierdzenia każdego z obu rządów, przewiduje przedłużenie do dnia 31 lipca r. b. umowy między powyższymi państwami, zawartej w dniu

2-m września 1916 r., która to umowa obowiązywać przestała w dniu 30 kwietnia r. b.

W ten sposób można oczekiwać dostatecznego zaopatrzenia Szwajcarii w węgiel i żelazo niemieckie w ciągu najbliższych trzech miesięcy. Republika szwajcarska natomiast wwozić będzie do Niemiec wytwory swego przemysłu.

Na austriacko-włoskim placu boju trwa ożywiona działalność artylerji, głównie na płaskowzgórzu Asiago i na Karście. Tu i owdzie toczą się uderzenia między patrolami.

Rozwija się coraz bardziej obustronna akcja lotnicza. Jak donosi komunikat wiedeński, hydroplany austriackie obrzuciły bombami i podpaliły składy amunicji w Sacrado. Lotnicy włoscy, operujący w okolicy Tryestu, nie odnieśli żadnego sukcesu.

Onegdaj lotnicy austriacy dokonali skutecznego ataku na dworek kolejowym w Pescara, Castellamare i Ortoma na wschodnim wybrzeżu włoskim, oraz na urządzeniach wodociągowe w Biscala.

Na froncie macedońskim w łuku rzeki Cerny w okolicy Mogleny oraz na zachodzie od Wardaru trwa silny ogień artylerji. Odżyła również działalność artylerjijska na nizinie Strumy.

W Rumunji toczą się walki pozycyjne — boz większego wyniku. Wogóle sytuacja strategiczna na tym placu boju od kilku miesięcy pozostaje bez zmiany.

Na morzu Czarnem Łódź podwodna rosyjska — jak donosi komunikat z Piotrogradu — zatopila niedaleko Bosforu wielki żaglowiec turecki i parowiec typu holownika. Łódź podwodna była ostrzeliwana przez baterję nadbrzeżną, którą zmusiła celnymi wystrzałami do milczenia.

Na terenie kaukaskim trwają drobne walki pod Giumiuszkane i Ognotem. Pozatem panuje naogół spokój.

W Mezopotamji angielski gen. Maude zdobył pozycję turecką na obydwóch brzegach rzeki Szatt el-Adheim. Jak donoszą telegramy londyńskie, Turków wyparto wstecz do gór Jubel Harbrim. Rosyjski pułk kawalerji, wsparty przez dwie kompanie piechoty i nieco artylerji, usiłował przeprawić się przez północną Dialę. Zamary te Turcy udarowali za pomocą silnego ognia.

Na froncie Syrijskim pod miastem Gazą toczą się zacięte walki między oddziałami wywiadowczymi angielskimi i tureckimi.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW). Urzędowo donoszą dnia 5 maja 1917 roku.

Wschodni teren walk:

Ożywiony ogień rosyjski pomiędzy Kowlem a Stanisławowem spowodował odpowiedni ogień z naszej strony.

Zachodni teren walk:

Wrmja bawarskiego następcy tronu księcia Rupprechta: Po krwawym złamaniu się ataków angielskich na froncie Arras doszło wczoraj tylko pod Bullecourt do większych walk piechoty.

Odparto atakujące po obydwóch stronach wsi gęste masy angielskie z wielkimi ich stratami. Nie powiodły się słabsze ataki pod Lens i Fresnoy. Liczba jeńców zwiększyła się na 10 oficerów i 1225 Anglików. Zdobyto przynajmniej 35 karabinów maszynowych.

W zwycięskim odparciu czwartego angielskiego usiłowania przełamania naszej linii brały wybitny udział wojska gwardji Bawarczy, Wyrtemberczy, Sasi i Badińczy, oraz pułki z Prus Wschodnich, Poznańskie, Śląskie, Hanoweru, prowincji nadreńskiej.

Na północy od St. Quentin walki przedpolowe były dla nas pomyślne. Armja cesarszewska niemieckiego:

Na froncie nad rzeką Aisna bitwa artylerjijska trwa przy jak największym zużyciu amunicji. Ataki silnych nieprzyjacielskich oddziałów rekonesansowych odparto w kilku miejscach. Rozwinęły się walki o Winterberg (na zachodzie od Craonne) i jeszcze się nie ukończyły.

Pomiędzy rzeką Aisne a Brimont złamały się wczoraj rano ataki czterech dywizji francuskich, przygotowane przez kilkodniowy jak największy ogień artylerjijski.

Jak wynika ze zdobytych papierów, cel ataków był wytknięty kilka kilometrów poza przednią linią.

Ale dziki wytrwałości naszych wojsk udało się nieprzyjacielowi usadowić tylko w wysuniętym na przód rogu w pierwszym rowie. Na wschodzie od La Neuville odparto Francuzów, którzy przejęli wotargnie. Stracili oni 500 ludzi, wziętych do niewoli i kilka karabinów maszynowych. Tej klęski nie zdołały naprawić ataki, ponowione w godzinach wieczornych na południu od rzeki Aisne.

Na północy od Prosnies nie powiodły się ponowione usiłowania francuskie zajęcia przez kilka dywizji naszych pozycji na wzgórzach. Ciężkimi stratami okupili Francuzi przejściową zdobycz małego terenu na południowym wschodzie od Nauroy. Przez kontrataki nasza piechota odzyskała zupełnie dotychczasową linię. Przeprowadzono przeszło 100 jeńców.

Armja księcia Albrechta: Oprócz obustronnej akcji rekonesansowej nie wydarzyło się nic ważnego.

Nieprzyjacieli stracił wczoraj 7 sa molotów i 1 balon uwięziony. Przez atak lotniczy na Ostende zabito i ranniono większą liczbę Belgijczyków. Nie wyrządzono szkody wojakowej.

Front macedoński.

W łuku Cerny na zachodzie od jeziora Doiran i w nizinie Strumy ożywiła się akcja artylerjijska w niektórych godzinach.

Pierwszy generał kwatermistrz v. LUDENDORFF.

Cesarz Karol w Krakowie.

KRAKÓW, 5 maja. Dziś przyjedzie cesarz Karol wraz z cesarżową Zytą do Krakowa.

O godzinie 9 rano na dworcu odbędzie się powitanie; następnie w kościele N. Marii Panny oczekiwać będzie książę Biskup Sapieha. Po nabożeństwie cesarz przyjmować będzie deputacje.

Odjazd posła brazylijskiego z Wiednia

BELIN, 6 maja (BTW.). Tutejszy poseł brazylijski odjechał wczoraj wieczorem do Szwajcarii.

Odpowiedzialność kanclerza

BERLIN, 6 maja, (BTW) Komisja konstytucyjna parlamentu przyjęła przeciwko 4 głosom konserwatystów wniosek wspólny centrum, narodowych liberałów i postępców, według którego artykuł 17-go punkt 2-gi konstytucji Rzeszy ma być zmieniony w następujący sposób:

„Zarządzenia i postanowienia cesarskie, wydawane będą w imieniu Rzeszy i potrzebna będzie dla ich ważności kontrasygnacja kanclerza Rzeszy, albo jego zastępcy, którzy, w ten sposób, przyjmują na siebie odpowiedzialność za nie przed parlamentem”.

Nota Milukowa.

PIOTROGRÓD, 6 maja (BTW). Minister spraw zagranicznych Milukow wysłał do mocarstw sprzymierzonych następującą notę:

„Nasi wrogowie starali się w ostatnim czasie o to, aby siać nieufność między sprzymierzonymi przez rozsiewanie wiadomości o rzekomym zamiarze Rosji zawarcia oddzielnego pokoju z państwami centralnymi. Tekst dołączanego pisma najdokładniej takie wyrazy rozproszy. Ogólne zasady, zestawione przez rząd tymczasowy, zgod-

ne są ze wnioskami ideami wyrażonymi przez wybitnych mężów stanu krajów sprzymierzonych.

Zasady te znalazły także bardzo jasny wyraz w słowach prezydenta, naszego sprzymierzeńca z oceanu. Dawny rząd rosyjski nie był w możności przejąć się ideą o celach oswabdzających wojny, o utworzeniu silnej podstawy dla pokojowego współpracyństwa narodów, o wolności uciskanych narodów itd.

Atoli Rosja wolna umie mówić tym językiem, który inne współczesne ludowe rządy rozumieją, i pośpiesza się, aby swój głos połączyć z głosami sprzymierzeńców.

Przejęty myślą wolnej demokracji rząd tymczasowy nie chce oczywiście dać powodu do przypuszczeń, iż upadek starego rządu spowodował usunięcie się Rosji od wspólnej walki z wszystkimi sprzymierzonymi.

Całkiem przeciwnie obostrzoną jest jeszcze wola narodu doprowadzenia wojny do stanowczego zwycięstwa z powodu poczucia odpowiedzialności, do której się dziś każdy poczuwa.

Te usiłowania ujawniają się jeszcze dobitniej, iż ma się jeszcze to zadanie na oku, leżące każdemu na sercu, aby wroga, który zajął obszary naszego kraju odeprzeć. Zresztą jest to zrozumiałe; dołączony dokument powiada wyraźnie, że rząd prowizoryczny, broniący nabytych praw ojczyzny, ściśle wypełni przejęte obowiązki.

Silnie przekonany o wyniku zwyciężym wojny obecnej, w pełnej zgodzie ze sprzymierzonymi rząd prowizoryczny wierzy silnie, że problemy wysunięte przez tę wojnę doprowadzą do wytworzenia trwałego pokoju na silnej podstawie; dalej wierzy w to, że demokracje, dążące do jednego celu, znajdują środki, które będą konieczną rekwizycją i zadośćuczynieniem, aby w przyszłości nie powtórzyły się krwawe starcia”.

Wrzenie w Piotrogradzie.

KOLONJA, 6 maja (BTW). „Kölnische Ztg.” Nasz korespondent kopenhagski potwierdza, że sytuacja w Piotrogradzie jest nadzwyczaj groźna. Żołnierze i robotnicy urządzili manifestacje nie tylko pod mieszkaniem Milukowa, lecz i przed poselstwami angielskim i amerykańskim. Manifestacje przybrały groźny charakter. Nota Milukowa wywołała wielkie zaniepokojenie.

Po wysłaniu noty.

PETERSBURG, 6 maja. O godzinie 10 wieczorem rozpoczęło się w pałacu Maryjskim posiedzenie rządu prowizorycznego i komitetu wykonawczego robotników i żołnierzy, aby omówić ostatnią notę gabinetu o polityce zagranicznej. Podczas przerwy posiedzenia wystąpił minister spraw zagranicznych Milukow na balkon pałacu i przemawiał do tłumu, zgromadzonego licznie mimo spóźnionej pory.

Milukow powiedział: Obywatele!

Gdy się dowiedział, że dziś rano przechodzili ulicami manifestanci z chorągiewkami o napisach „precz z wojną! nie miałem strachu o Milukowa, lecz o Rosję. Co na to powiedzą posłowie naszych sprzymierzonych? Już dziś wysłał telegramy do swych rządów, że Rosja swoich sprzymierzeńców zdradziła i że się skreśliła w liście państw koalicji. Rząd prowizoryczny nie może stać na tem stanowisku. Nigdy Rosja nie zgodzi się na pokój oddzielny. Dla tego oczekujemy od was zaufania, ażeby Rosję wprowadzić na drogę wolności i pomyślności.”

Rząd prowizoryczny nie czuje się bezpiecznym.

SZTOKHOLM, 6 maja (BTW).

W tutejszych sferach rosyjskich oczekują, iż z powodu ostatnich wystąpień Radę robotników, rząd prowizoryczny opuści Petersburg i przeniesie się do Moskwy, od chwili poddania się pułków Radzie robotniczej, rząd nie czuje się już bezpiecznym. Następnie oczekują zmian w gabinecie, przyczem ustąpić mają, nie lubiani członkowie, jak Milukow i Guczkow. Petersburgski obraz uliczny znowu przedstawia widok zupełnie anarchy. Obecne manifestacje skierowywują się wyłącznie przeciw wojnie, rządowi prowizorycznemu i gospodarce angielskiej.

Krapotkin za wojną.

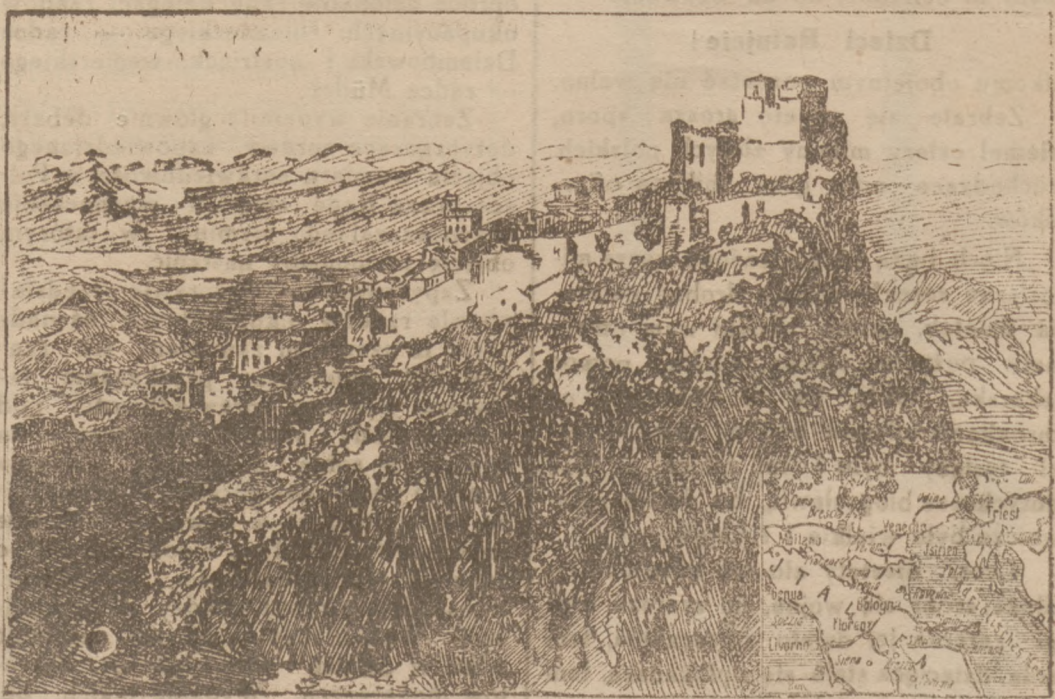
PIOTROGRÓD, 6 maja. Popularny anarchista rosyjski i rewolucjonista książę Krapotkin oświadczył się ostatnio w wywiadzie z redaktorem piotrogradzkiej gazety „Dien”, że oswobodzenia krajów okupowanych jest głównym warunkiem, bez którego rozpoczęcie rokowań pokojowych ze strony Rosji jest zupełnie niemożliwym. Oświadczenie to wywołało w prasie rosyjskiej nader silne wrażenie.

Wojsko amerykańskie w Europie.

GENEWA, 6 maja (BTW). Do pism genewskich donoszą, że podczas ostatniego posiedzenia senatu wypowiedziano się znaczną większością głosów za wysyłką do Europy również i amerykańskiego wojska. Na razie wyruszy 60 do 70,000 żołnierzy, stanowiących gwardję amerykańską i stojących dotychczas na pograniczu meksykańskim: Sekretarz stanu Lansing przewiduje, że wojna potrwa jeszcze parę lat i dla tego też Stany Zjednoczone powinny być przygotowane na wszelkie ewentualności.

Konferencja koalicji.

BAZYLEA, 6 maja (BTW). Czwartkowy „Daily Mail” pisze, że w najbliższej przyszłości zwołana będzie do Londynu nowa konferencja koalicji. Włochy posła na tę konferencję swoich przedstawicieli.

Starożytne zamczysko na pograniczu Rumunji.

Urządowe uznanie niepodległości Polski przez Anglię, Francję i Włochy.

Rząd Wielkiej Brytanii wystosował na ręce swego ambasadora w Piotrogradzie następujący telegram:

„Do ambasadora Buchanaana!

Rząd Jego Królewskiej Mości, otrzymawszy od przedstawicieli rządu rosyjskiego treść odezwy rosyjskiego Rządu Tymczasowego do narodu polskiego prosi pana o wyrażenie ministrowi spraw zagranicznych wdzięczności za jej zakomunikowanie i o wyrażenie mu gorącej sympatii, z jaką rząd brytyjski przyjął pełne szlachetności wystąpienie Rosji. Wystąpienie to było podyktowane tym samym duchem wolności, który ożywia jej sprzymierzeńców w wojnie obecnej. Rząd brytyjski czuje się szczęśliwy, iż może oświadczyć, że całkowicie przyłącza się do uznania zasad niepodległości Polski. Urzeczywistnienie tych zasad, zdaniem Wielkiej Brytanii stało się teraz możliwym dzięki liberalnemu i pełnemu mądrości państwowej oświadczeniu Tymczasowego Rządu Rosyjskiego. Teraz Wielka Brytania jest gotowa do poczynienia wszelkich wysiłków, aby osiągnąć ten cel w zupełnej jedności z Rosją.

Depesze powyższą zakomunikował ambasador angielski Buchanan rządowi rosyjskiemu w osobie ministra spraw zagranicznych Milukowa.

Podobny telegram francuski jest identyczny z telegramem ministra włoskiego Boselliego.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca

Dn. 7V

Zebranie przemysłowców w sprawie aprowizacji Zagłębia.

Onegdaj w sobotę o godz. 4-ej popołudniu w lokalu Banku Handlowego w Sosnowcu odbyło się posiedzenie przemysłowców z całego Zagłębia. Zebranie zwołał oddział sosnowiecki „Związku przemysłowców Królestwa Polskiego”. Przewodził dr. Likiernik, protokół prowadził dyr. Gayczak. Obecny był między innymi, delegat Komisji Żywnościowej p. Bertholdi.

Na zebraniu obszernie była omawiana kwestja, jakie poczynić trzeba kroki celem ulepszenia aprowizacji Zagłębia. Przebieg obrad wykazał cały szereg ważnych punktów, które streszczono w odpowiednim memorjale. Memorjał ten uchwalono przedstawić władzom okupacyjnym.

Postanowiono w tym celu wysłać delegację do Warszawy w celu bezpośredniego i osobistego porozumienia się z p. Szefem administracji cywilnej. Do delegacji wybrani zostali pp.: Stanisław Ciechanowski z Grodzka, dr. Artur Likiernik, inż. Szymon Rudowski, p. Wilhelm Schön i p. Stanisław Skarbiński.

Wymienieni wyżej panowie zjadą się w Warszawie w piątek rano i przedstawią Władzom postulat: zniesienie granic powiatowych, jako tymczasowy środek pomocniczy. Żądać też będą stanowczo, ażeby po zbiorach całe aprowidowanie kraju oddane było w ręce instytucji społecznych: T-wa Rolniczego i Związku Kółek Rolniczych. Samym zaś rozdziałem produktów mają się zająć miejscowe Komisje żywnościowe.

— Jutrzejsze święto. Jutro we wtorek dnia 8 maja przypada doroczna uroczystość św. Stanisława Biskupa-męczennika, Patrona Narodu Polskiego. W kościołach odbędą się solenne nabożeństwa. W Czeladzi jutro przypada doroczny odpust, jako święto patrona kościoła.

— Jutro, porządek nabożeństw w sosnowieckim kościele parafialnym będzie następujący: Msze św. o godz. 6, o 8, o 9 i 10 rano. Suma o godzinie 11-ej. Nieszpory o 3 i pół po południu.

— Wczorajsza uroczystość. Doroczne święto Królowej Korony Polskiej połączone wczoraj z obchodem rocznicy Konstytucji 3 Maja — miało przebieg poważny i uroczysty. Już od rana ciągnęły w stronę głównego kościoła parafialnego szkoły średnie i początkowe, cechy, delegacje ze sztandarami, straż ogniowa w barwnych uniformach etc.

O godz. 10 ej rano w pięknie przyozdobionej świątyni rozpoczęło się solenne nabożeństwo, które celebrował ks. proboszcz Franciszek Plenkiewicz. Podniosła mowę okolicznościową wygłosił ks. prefekt Witold Grzeliński. Po Mszy św. ks. Opalski odmówił z zebranymi na intencję pomyślności Ojczyzny, Litanię do Matki Najświętszej, oraz od czytany został akt ofiarowania Ojczyzny naszej opiece Matki Bożej, Królowej Korony Polskiej, poczem wszyscy na zakończenie odśpiewali hymn narodowy „Boże coś Polskę!”

Po nabożeństwie ulice zaroily się odświeżającą ubraną publicznością, która, korzystając z pięknej pogody, ochoczo zafilała spaceru. Po południu spadł deszczyk „majowy”: opustoszały ulice, zapelnily się natomiast kinematografy, które wystąpiły ze specjalnym programem patriotycznym.

Wiele domów od rana udekorowanych było flagami państwowymi polskimi. Ubrano też balkony dywanami i zielenią. Okna sklepów polskich przyozdobione zostały ch ragiewkami narodowymi, portretami Kościuszki i króla Józefa Poniatowskiego, orłami i t. d. Nastroj w całym mieście panował prawdziwie świąteczny.

— Poświęcenie tablicy pamiątkowej. Z powodu niepogody, jaka zaszła popołudniu, poświęcenie tablicy pamiątkowej urządzonego w zeszłym roku obchodu 125 rocznicy Konstytucji zostało opóźnione do godziny 6 i pół. Dopiero po nabożeństwie majowym wyruszyła z kościoła pogońskiego procesja do miejsca wmurowania tablicy, której poświęcenia dokonał ks. Fr. Pędzich, Tablica wykonana z białego kamienia, wmurowana nazewnątrz z prawej strony kościoła, przedstawia się bardzo ładnie.

— Z odpustu. Wczoraj, w uroczystość Królowej Korony Polskiej, odbył się doroczny odpust w parafii Starosieleckiej. Uroczystość zgromadziła liczniejsze rzesze wiernych oraz okolicznych kapłanów. Sumę celebrował ks. K. Mazurkiewicz, proboszcz z Nowego Siecia, podniosło kazanie wygłosił ks. Lucjan Tomasiak, proboszcz z Grodzka.

— Zebranie P. M. S. W najbliższą sobotę dnia 12 maja o godz. 7-ej wieczorem w sali Stow. robotników chrześcijańskich przy ul. Kościelnej Nr. 4 odbędzie się ogólne zebranie roczne sosnowieckiego koła „Polskiej Macierzy Szkolnej. Uprasza się członków o liczne przybycie, ponieważ będą poruszone ważne sprawy.

— Przedstawienie kinematograficzne. W sobotę dn. 12 w Teatrze Zimowym Sekcja opieki nad dziećmi przy RMO. urządzi przedstawienie kinematograficzne dla młodzieży i dzieci w celu zasilenia swych funduszy. Program o charakterze pouczającym niezwykle bogaty i interesujący. Szczegóły podamy później.

— Ze Stow. Techników. Dowiadujemy się, że zapowiedziane wczoraj ogólne roczne zebranie członków Stowarzyszenia Techników w Sosnowcu zostało odłożone. Zebranie to odbędzie się w niedzielę dnia 13 maja r. b. o godz. 3 popołudniu w lokalu własnym korporacji przy ul. Czytelnej Nr. 9.

— Ferje sądowe mają się zacząć dnia 15 lipca i trwać będą do 15 września r. b. Posiedzenia sądowe będą

się odbywały dwa razy na tydzień. Kancelarie będą czynne bez przerwy.

— Nowe warunki. Wobec zmiany kursu i wycofania waluty rublowej wiele instytucji przyznało wszystkim pracownikom swoim stałą podwyżkę pensji o 10 proc.

— Na luty. Wobec drożyzny artykułów spożywczych, w sklepikach coraz więcej przyjmuje się zwyczaj sprzedawania cukru, pieprzu, kaszy, maki etc. na luty, a nie na funty, jak stało było przed wojną.

— Handel starym obuwiem. Wobec ogromnej drożyzny nowego obuwia, w mieście naszym rozwijał się na wielką skalę handel obuwem używanym. Handlem tym trudnią się przeważnie żydzi na targach. Para znoszonych kamaszy kosztuje obecnie 10—15 rubli.

— Spekulacja. Czarna giełda uprawia niegodziwą spekulację markami polskimi, obniżając ich kurs. Należałoby stanowczo położyć temu kres.

— Tajemnicze zwłoki. W tych dniach pod Modrzejowem wyciągnięto z Czarnej Przemysły trup mężczyzny w ubraniu lat 19—20. Fotografję denata można oglądać w komendzie miejscowej przy ul. Sadowej w Sosnowcu.

— Od Wydawnictwa. Z powodu jutrzejszego święta następny numer „Kurjera Zagłębia” ukaze się dopiero we środę dnia 9 b. m.

Z Będzina.

— Z magistratu. Wskutek starań stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, magistrat skasował karę 10 proc. od trzydziestoprocentowego zaległego podatku miejskiego, z zastrzeżeniem jednak, że podatek ten będzie wpłacony wprost do kasy miejskiej bez środków egzekucyjnych.

— Komisja aprowizacyjna dla ludności chrześcijańskiej rozpoczęła sprzedaż kartofli do sadzenia po 10 fenigów funt, w stosunku 120 funtów na morgę dla mieszkańców miasta i 80 funtów na morgę dla gospodarzy przedmieścia Malobądzka.

— Z elektrowni. Zarząd elektrowni zawiadomił stowarzyszenie właścicieli nieruchomości, iż nadal nie będzie żądać składania planów od nowo przybywających abonentów przy zaprowadzaniu światła.

— Nareszcie. Po roku Będzin doczekał się nareszcie zmiany dawnych nazw ulic na nowe. W dniu 3 maja z rogów ulic Folwarcznej, Nowy Rynek, Słowiańskiej i Sławkowskiej usunięto stare tablice i zawieszono nowe wyłącznie w języku polskim: „Potockiego” (dawniejsza Folwarczna), „Plac 3 Maja” (Nowy Rynek), „Małachowskiego” (Słowiańska).

— Ze szpitali. W szpitalu dla zaraźliwych przy ulicy Sieleckiej znajduje się jeszcze dziewięć osób chorych na tyfus plamisty, nadto z izolowanych zachorowała jedna osob. Chory Icek Szajer lat 52 zmarł. W szpitalu powiatowym przy Placu 3 Maja przebywa na kuracji 52 osoby, leczące się na choroby wewnętrzne i chirurgiczne, zaraźliwych chorób nie ma. W szpitalu dla wenerycznych na Warpiu przy ul. Przecznej jest 18 chorych.

Urząd pośrednictwa pracy

w Sosnowcu

791

ulica Dęblńska Nr. 11 (Iwangrodzka)

ma zajęcia

dla: kucharek, służących, do wszystkiego, oraz potrzebuje dziewcząt do fabryki za granicę.

Wielką ilość robotników na drogi żelazne do Królestwa Polskiego Litwy i Kurlandji zarobek marek 1,80 do 2,60 i całe utrzymanie z pomieszkaniem, oraz potrzeba 3 fryzjerów Polaków.

Tamże poszukują pracy w kraju.

Pomocnicy do biura, ślusarze maszynowi, stróż, tokarz, parobek do koni, cieśle, szwaczki, zecer do drukarni, praczki, dziewczęta do wszystkich i do dzieci, kucharki, inżynier.

JEDYNY w ZAGŁĘBIU

Pierwszorzędny zakład modelarski

F. Jedliński

SOSNOWIEC, ulica Wiejska Nr. 10.

Przyjmuje wszelkie roboty w zakres modelarstwa wchodzące.

WYKONANIE STARANNE. — — — CENY UMIARKOWANE. 525

Urzędy Cechów m. Sosnowca i Będzina

zapraszają wszystkich rzemieślników poszczególnych zawodów z całego powiatu Będzińskiego, prowadzących samodzielnie swoje zakłady, bez względu na to, czy należą do zgromadzeń cechowych, czy nie, a także wszystkich majstrów fabrycznych

na ogólne zgromadzenie informacyjno-organizacyjne,

odbyć się mające w dniu 13 maja 1917 r. o g. 9 rano

— w Sali Ochrony na Górze Zamkowej w Będzinie. —
Ze względu na ważność polskiej sprawy rzemieślniczej, PROSIMY O JAKNAJLICZNIJSZE PRZYBYCIE.

809

Uświadamiony
specjalista
— optyk
— mechanik.

Wykonuje wszelkie kombinowane szkła na oczekaniu podług recept Szan. pp. lekarzy-okulistów, taniej o 25 proc. niż wszędzie.

Wielki wybór oprawek „KOSMA” z gwarancją 5-cio letnią

J. MANELA — Sosnowiec

Modrzejowska Nr. 1.

DROBNE OGŁOSZENIA

Kupię

psa domowego zaraz. Zgłoszenia Kantor gazet
ul. 3-go Maja. 829 2-1

Do sprzedania

upasiona świnia. Bajka na Pogoni. 830-1-1

Mało używany

rower sprzedam. Realna dom Kijaka II 5:
828-2-1

Najwyższa wy-
grana w szczę-
śliwym wy-
padku
jeden milion
marek.

**Wskaźnik
szczęścia.**

Wygrane
gwarantu-
je
państwo.

Wspaniałe szanse wygrania przedstawia

przez miasto Hamburg gwarantowana wielka lo-
terja pieniężna, w której

13 milionów 731,000 mk.
napewno musi być wygrane.

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku
wynosi

jeden milion mk.

względnie

Marek 900,000	Marek 305,000
890 000	303,000
880 000	302,000
870 000	301 000
860 000	300,000
850 000	200,000
840 000	100 000
830 000	90,000
820 000	80,000
810 000	70,000

Oprócz tego przypada do wylosowania wiele
wygranych po Mk. 60,000, 50,000, 40,000, 30,000,
20,000, 10,000 i t. d.

Wogóle loteria składa się ze 100,000 losów,
z których 56,020, a zatem więcej jak połowa w
ciągu 7-ku ciągnięć stopniowo wylosowaną być
musi.

Z tej nadarzającej się okazji, powinien
każdy skorzystać aby w obecnych ciężkich
czasach prędko dojść do majątku.

Wyślijmy losy do 1 ciągnięcia po urzędo-
wych cenach

Mk. 10 za cały los.	Mk. 5 za pół losu	Mk. 2,50 za ćwierć losu
------------------------	----------------------	----------------------------

za poprzednim nadesłaniem pieniędzy przeka-
sem pocztowym.

Urzędowy plan losowania zaopatrzone pie-
częcią państwową, w którym oznaczone będą ko-
lejne ciągnięcia i wyszczególnione dokładnie
wygrane, przesyłam na życzenie gratis i franco.

Każdy biorący udział otrzyma urzędową ta-
belę wkrótce po odbytem ciągnięciu.

Wygrane będą natychmiast wypłacone pod
gwarancją państwową. 688

Zamawiać oprasam natychmiast najpóźniej do
19 Maja.

Samuel Heckscher ser.,
Kantor bankierski
Hamburg (Nr 1145).

Wypłatę Wygranych gwarantuje
państwo.

Wskaźnik szczęścia.

W rozpoczynającej się 349 ej Ham-
burskiej Loterii Państwowej

może każdy małym wydatkiem dojść do dobrobytu.

Ze 100,000 do ciągnięcia przeznaczonych lo-
sów 56,020, a zatem więcej niż połowa na-
 pewno wygrywa. Na jeden los można wy-
 grać w szczęśliwym wypadku

Jeden milion marek

względnie

Marek 900,000	Marek 850,000
890,000	840,000
880,000	830,000
870,000	820,000
860,000	810,000

Loteria specjalnie poleca premje i główne
wygrane Marek 500,000, 300,000, 200,000
100,000, jak również większą liczbę wygra-
nych po Mk. 90,000, 80,000, 70,000, 60,000,
50,000, 40,000, 30,000, 20,000 i t. d. Ogólna
suma wygranych, które będą wylosowane
w 7 u ciągnięciach, wynosi

Trzyście milionów 731,000 Marek.

Urzędowa cena oryginalnych losów do
pierwszego losowania wynosi 789

Marek 1,25
za 1/8 losu

Marek 2,50
za 1/4 losu

Mk. 5 za 1/2 losu. **Mk. 10** za 1/1 losu.

Ze względu na mały wydatek i nadzwyczaj
korzystne warunki wygranej każdy powinien
sobie zapewnić udział przez nadesłanie pie-
niędzy przekazem pocztowym. Żadana część
losu można zaznaczyć na odcinku
przekazowym.

Szczegółowa lista wygranych i następ-
nych ciągnięć, które są uwidocznione w u-
rzędowym planie załączają się do każdego
losu i mogą być na życzenie uprzednio wy-
slane gratis i franco.

Urzędową tabelę wygranych wysłać się
natychmiast po ciągnięciu. Niezwłoczne wy-
płacanie wygranych pieniędzy pod gwarancją
państwową.

Wskutek mającego nastąpić wkrótce
ciągnięcia należy zamówienia posyłać na-
tychmiast nie później jednak jak do

22 Maja

do Augusta Klein

Urzędowo Koncesjonowana Główna Kolekta
Hamburg 36 Büschstr 7. AK

Zgubiono portfel

w którym znajdowała się przepustka na
rower, legitymacja wraz z listą do zbierania
składek dobrowolnego opodatkowania się
na sekcję Ratujcie dzieci, niewielka suma
pieniędzy w bonach i markach różne dro-
bne kwity i dowody oraz paszport niemiec-
ki Franciszka Kiepur z ul. Milej dom
własny. 826

PENSJONATY Drowej A. SAWICKIEJ

CIECHOCINEK

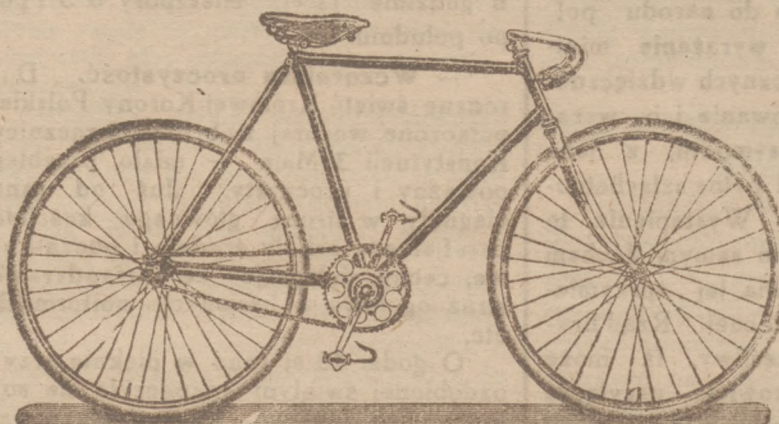
Dworek „Julianówka” otwarty od 1-go maja

KONSTANCIN

Dworek „Irena i Jutrzenka” otwarte od 10 maja

Wiadomość pensjonat D-rowej Sawickiej

— w Warszawie, Mypotečna Nr. 5. —

Egz. od 1897 roku

Zakład Rowerów

E. Pladek

SOSNOWIEC

ul. Warszawska 10

Przyjmuje wszelkie ro-
boty w zakresie bran-
ży wchodzące

Przybory rowero-
we na składzie.

W 7 kl. Zakładzie Naukowym Żeńskim

H. Rządziejewiczowej i S. Podkajowej

ulica DEBLIŃSKA Nr. 1.

Zapisy od 9 maja w godzinach szkolnych,
egzaminacje dla nowowstępujących 25 maja.

824

8 klasowe Gimnazjum żeńskie J. SIWIKOWEJ

w SOSNOWCU, ulica Małachowskiego Nr. 7

przyjmuje zapisy nowych kandydatek

codziennie prócz niedziel i świąt od godziny 9 rano do 2-jej po południu (do dnia 22
maja włącznie) do klas podwstępnej, wstępnej i sześciu klas następnych.

Kandydatki do klasy VII NIE SĄ PRZYJMOWANE.

Egzaminacje wstępne rozpoczną się dnia 23 maja o godzinie 12-jej w południe. 796-1-10

SOLEC

ZAKŁAD WÓD MINERALNYCH
siarczano-słonych

Otwiera od 20 maja do 20 września sezon leczniczy
1917 r. pod kierunkiem dr. med. Stan. Kelles-Krauz.

Srodki lecznicze zakładu: kąpiele mineralne i mułowe, hydropatja, elektro-
terapia, kąpiele słoneczne i powietrzne. Ceny niskie. Utrzymanie tańsze, niż
w innych stronach kraju. Dojazd przez stację Kielce lub st. kolei galicyjskiej
Szczucin, skąd końmi 15 wiorst do Solca.

Informacji udziela gratis Zarząd Solca, poczta Stopnica, obwód Busk.

KINO-TEATR

Zacisze

węście od ul. Dęblńskiej.

45

W poniedziałek 7, wtorek 8 i niedzielę 13 maja 1917 r.
demonstrowany będzie nadzwyczajny program wojenny

„Rezerwistki”

tragedia życiowa w 4-eh wielkich częściach w wykonaniu pierwszo-
rzednych sił artystycznych w Kopenhadze

Obraz powyższy osnuty na tle obecnej wojny.

W PUSTYNIACH AFRYKAŃSKICH natura. DOKTOR z MUSU kon.

PRZYGOODY OBLAKANERO wybuchy śmiechu.

Na scenie pod kierunkiem Wł. BERNATOWICZA

ŁOBZOWIANIE

wodewil w 1-ym akcie Wł. L. Anczyca ze śpiewami i tańcami.
Krakowiak i Mazur

Dziecinne bilety i uczniowskie sprzedawane będą tylko na 1-sze przed-
stawienia w dnie zwykle do godziny 7-jej, w niedzielę do 4-jej.

Początek przedstawień, w dnie zwykle o godz. 6-jej, w sobotę o 5-jej,
w niedzielę o godz. 2-jej po południu.

Kino-Oaza
Teatr Zimowy
w SOSNOWCU.

Ostatnie 2 dni!

Celem dania możności zobaczenia wszystkim ceny miejsc niższe.

Ostatnie 2 dni!

125 lat Niewoli Polski

Wielkie arcydzieło w 6-ciu aktach, odtwarzające tragiczne dzieje ujarzmionej Polski w okresie 1792 — 1917 roku.

Szczegóły w afiszaach i programach. Początek o godz. 5-jej punktualnie.

Kino-Sfinks
w Sosnowcu.

BACZNOŚĆ! Spieszcie wszyscy 8 go maja do SFINKSU. Tam wystąpi premjowana artystka FERN ANDRA

w głośnym obrazie demonstro-
wanym przez 14 dn w „Palais
de Glace” w Warszawie p. t.:

Gony miejsce podwyższone. Passe-Partout i bilety algowe nieważne. W niedzielę i święta 4 seanse. Początek I o 3-jej, II o 5-jej, III o 7-jej, IV o 9 w.
WAGA! W czasie demonstrowania tego obrazu w „Kinie-Luna” w Łodzi z powodu wielkiego natłoku policja była zmuszona zamknąć kasę na
kilka godzin.

Kwiaciarka

wzruszający
dramat w 6 ciał
wielkich i częśc.